

PROIECT DE TEHNOLOGIE DIDACTICĂ

Prof. Petrișor Didina, C.N. Ștefan cel Mare Suceava

Clasa: a XII-a, socio-umane

Unitatea de învățare: Statul și politica

Tipul lecției: mixtă

Tema lecției: STATUL ROMÂN MODERN. DOMNIA LUI ALEXANDRU IOAN CUZA

Competențe specifice:

- 1.1 Exprimarea de opinii în limbajul adecvat istoriei,
- 1.2 Formularea de argumente referitoare la un subiect istoric,
- 2.1 Recunoașterea și acceptarea perspectivelor multiple asupra faptelor și proceselor istorice,
- 2.2 Analizarea factorilor politici, sociali, economici, culturali care alcătuiesc imaginea unei societăți,
- 2.3 Recunoașterea continuității, schimbării și a cauzalității în evoluția societății,
- 5.1. Construirea de afirmații pe baza surselor și formularea de concluzii relative la sursele istorice,
- 5.2. Încadrarea unui eveniment sau a unei serii de evenimente într-un context cronologic,
- 5.3. Plasarea evenimentelor și proceselor istorice într-un context istoric mai larg românesc, european sau universal.

Obiectivul general:

Utilizarea surselor istorice, a metodelor și tehnicilor adecvate istoriei pentru rezolvarea de probleme.

Obiective operaționale:

Cognitive:

- Să utilizeze corect următoarele noțiuni: statut politico-juridic, garanția colectivă, congres, adunări ad-hoc, convenție, politica faptului împlinit, secularizare, în noi contexte istorice;
- Să dovedească înțelegerea și reprezentarea spațiului românesc în context general european, de la mijlocul sec. al XIX-lea, în contextul desfășurării unei noi crize a Problemei Orientale;
- Să realizeze importanța politicii faptului împlinit în constituirea statului român modern;
- Să argumenteze afirmația conform căreia Alexandru Ioan Cuza a pus bazele României moderne.

Metodologice:

- Să folosească cele mai adecvate metode de învățare pentru a valorifica diversele surse puse la dispoziție, în scopul reliefării importanței acestei perioade în evoluția statului român modern.

Metode și procedee folosite:

- Conversația euristică, prelegerea, expunerea, problematizarea, descoperirea, demonstrația, organizator grafic secvențial.

Organizarea activităților:

- frontală, pe echipe, individual.

Evaluarea:

- De conținut: va viza corectitudinea informațiilor, aria de cuprindere și gradul de valorificare și valorizare a surselor și informațiilor istorice,
- De utilizare a operațiilor gândirii: va urmări modul de prelucrare a surselor istorice și a informațiilor istorice dobândite anterior sau în lecția curentă.

Bibliografie:

- Felicia Adăscăliței, Liviu Lazăr, *Manual Istorie – XII*, Editura Corvin, Deva, 2007,
- Valentin Băluțoiu, Maria Grecu, *Istorie- Manual pentru clasa a XII-a*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2008.
- Florin Constantiniu, *O istorie sinceră a poporului român*, Editura Univers Enciclopedic, București, 1999,
- Gheorghe Tanasă, *Metodica predării învățării istoriei în școală*, Editura Spiru Haret, Iași, 1996,
- Mihail Bărbulescu ș.a., *Istoria României*, Grupul Editorial Corint, București, 2007.

Evenimentul didactic	Conținutul didactic	Strategii de realizare: Procedurale și materiale	Forma de organizare a activității	Evaluare
I.Organizarea clasei	Spargerea gheții. Crearea unui climat relaxant necesar activităților care urmează	Exercițiul	Activitate frontală	
II.Captarea atenției	Anunțarea titlului lecției noi și a obiectivelor operaționale	Expunerea Explicația/ Videoproiector Laptop	Activitate frontală	Se constată receptivitatea elevilor față de conținutul aspectelor teoretice enunțate de către profesor
III.Desfășurarea lecției	<p>-Se reactualizează informațiile referitoare la contextul general european de la începutul epocii moderne,</p> <p>-se discută proiectele de constituire a statului român modern, cele de la 1848,</p> <p>-Se prezintă Războiul Crimeii și implicațiile acestuia asupra spațiului românesc,</p> <p>- Se problematizează atitudinea pro Franța a Rusiei,</p> <p>-Se explică termenii noi și se completează organizatorul grafic în caiete,</p>	<p>Harta istorică <i>Europa în sec. al XIX-lea</i> Laptop, videoproiector, Lucrul cu harta, Explicația, conversația euristică, Descoperirea: Se utilizează fișele de lucru, Organizatorul grafic</p> <p>Se discută atitudinea marilor puteri față de unirea Principatelor.</p>	<p>Activitate frontală</p> <p>Activitate pe echipe</p> <p>Activitate individuală</p>	<p>Aprecierea răspunsurilor corecte</p> <p>Aprecierea răspunsurilor corecte date de echipele de lucru</p> <p>Aprecierea răspunsurilor corecte</p>

Evenimentul didactic	Conținutul didactic	Strategii de realizare: Procedurale și materiale	Forma de organizare a activității	Evaluare
	<p>-Se prezintă momentele mai importante din constituirea statului român modern: adunările ad-hoc, Convenția de la Paris și dubla alegere a lui Alexandru Ioan Cuza.</p> <p>- Se face o comparație între cerințele adunărilor ad-hoc și ceea ce au stabilit marile puteri prin Convenția de la Paris.</p> <p>- se discută despre <i>politica faptului împlinit</i> prin dubla alegere a lui Cuza.</p> <p>- se prezintă domnia lui Alexandru I. Cuza, cu etapele acesteia, se lucrează pe schema logică a domniei lui Cuza.</p> <p>- se problematizează abdicarea lui Cuza.</p>	<p>Organizator grafic secvențial.</p> <p>Comparația: Elevii compară cerințele adunărilor ad-hoc cu Convenția de la Paris.</p> <p>Elevii lucrează pe organizatorul grafic și schema logică.</p> <p>Problematizarea.</p>	<p>Activitate individuală:</p> <p>Activitate individuală</p> <p>Activitate frontală</p> <p>Activitate în perechi</p>	<p>Se face prin conversație euristică</p> <p>Aprecierea răspunsurilor corecte</p> <p>Aprecierea răspunsurilor corecte</p>
IV.Constatarea feed-beck-ului	Statul român modern. Domnia lui Alexandru Ioan Cuza	Test cu întrebări de tip bacalaureat	Activitate individuală	Notarea elevilor
V.Încheierea activității	Aprecierea activității pentru elevi Temă pentru acasă	Metoda proiectului	Realizarea unei mape tematice: <i>Statul român modern-înfăptuire și modernizare.</i>	Autoevaluarea

ORGANIZATOR GRAFIC: CONSTITUIREA STATULUI ROMÂN MODERN
(se formează nucleul național necesar Marii Uniri din 1918)

Proiecte care au contribuit la constituirea statului român modern	Tratatul de pace de la Paris 1856	Adunările ad-hoc 1857 (rezoluțiile sunt proiecte de constituire)	Convenția de la Paris 1858: Act cu Caracter constituțional	Dubla alegere a lui Alexandru Ioan Cuza 1859
<p>1772: Memoriul de la Focșani, prin care reprezentanții delegați ai boierilor și înaltului cler din Moldova și Țara Românească au cerut revenirea la domniile pământene, independența și unirea celor două țări sub garanția Rusiei, Prusiei și Austriei.</p> <p>1838: <i>Act de unire și independență</i> (Ion Câmpineanu) cerea: înlăturarea suzeranității otomane și a protectoratului rusesc și unirea Moldovei cu Țara Românească, domn ereditar.</p> <p>Mai 1848: <i>Prințiunile noastre pentru reformarea patriei</i></p>	<p>În urma Războiului Crimeii (1853- 1856) o nouă fază a Problemei orientale, se va încheia Tratatul de pace, care preciza pentru Principatele române:</p> <ul style="list-style-type: none"> -desființarea protectoratului rusesc și introducerea garanției colective a celor șapte mari puteri: Imp. Otoman, Austria, Rusia, Prusia, Franța, Anglia, Piemont-Sardinia, - Rusia ceda Moldovei trei județe din sudul Basarabiei: Cahul, Bolgrad și Ismail și pierdea ieșirea la gurile Dunării, - o Comisie europeană 	<p>Au fost adunări consultative în problema unirii și pentru prima dată erau reprezentate toate categoriile sociale: clerul, marea boierime și micii proprietari, orășenimea, inclusiv țărani clăcași.</p> <p>Rezoluția acestor adunări avea 5 puncte:</p> <ul style="list-style-type: none"> -respectarea vechilor capitulații dintre Țările Române și Înalta Poartă, care prevedeau că acestea sunt teritorii neocupate și independente; (au autonomie) - unirea Principatelor într-un singur stat, cu 	<p>Convenția de la Paris din august 1858: un compromis între statele care susțineau unirea Principatelor și cele antiunioniste (Marea Britanie, Turcia, Austria). Convenția a înlocuit Regulamentele Organice și era un amestec de unire și neunire, de articole care permiteau modernizarea și altele care reprezentau reale obstacole în calea acesteia. Statul urma să se numească Principatele Unite ale Moldovei și Valahiei, cu două instituții comune: Comisia</p>	<p>Profitând ingenios de o greșeală generată de frazeologia juridică a timpului, (era impusă alegerea a doi domni, dar nu împiedica o persoană să candideze simultan în ambele țări), adunările electivă au ales în loc de doi domni, pe același, Alexandru Ioan Cuza, la 5 ianuarie, respectiv 24 ian. 1859, la Iași și București, cu unanimitate (politica faptului împlinit). Astfel s-a făcut primul pas către definitivarea Unirii Principatelor Române. Țările au intrat de atunci într-o</p>

<p>(Brașov): program redactat de moldoveni, la Aspecte naționale cerea “Unirea Moldovei și Valahiei într-un singur stat”.</p> <p>August 1848: <i>Dorințele Partidei Naționale din Moldova</i> (Cernăuți – Mihail Kogălniceanu), cerea la Aspecte naționale: „<i>Unirea Moldovei cu Muntenia este cheia bolții fără de care s-ar prăbuși tot edificiul național</i>”.</p>	<p>urma să se întrunească la București pentru a cerceta starea Principatelor și pentru a propune „bazele organizării viitoare”, adică revizuirea Regulamentelor Organice,</p> <p>- în privința problemei unirii Principatelor, s-a decis convocarea unor Adunări ad-hoc, în Moldova și Țara Românească, care să se pronunțe cu <i>da</i> sau <i>nu</i> în privința unirii.</p>	<p>numele de România;</p> <p>- prinț străin cu tron ereditar, ales dintr-o dinastie domnitoare a Europei apusene, ai cărui succesori să fie crescuți în religia țării;</p> <p>- neutralitatea pământului Principatelor (Adunarea Ad-Hoc a Moldovei);</p> <p>- o Adunare obștească reprezentativă, (ambele adunări) „după datinele cele mai vechi ale țării” (Adunarea Ad-hoc a Valahiei).</p>	<p>Centrală de la Focșani (elabora legi de interes comun) și Înalta Curte de Justiție și Casație (cu reședința la Focșani: for juridic), și armata în caz de nevoie se putea reuni, în rest: doi domni, două guverne, două adunări. Se punea accent pe abolirea privilegiilor și a monopolurilor. Modernizarea era frânată prin legea electorală care prevedea un cens ridicat.</p>	<p>uniune personală, uniune pe care Alexandru Ioan Cuza o va transforma într-o unire deplină. Marile puteri au fost nevoite, în urma unei noi Conferințe internaționale: Paris, 26 martie/7 aprilie - 25 aug./6 sept. 1859 să recunoască dubla alegere de la 24 ianuarie 1859. Detensionarea situației, cu Imp. Otoman și cu cel Habsburgic, îl determină pe domn să ordone închiderea taberei militare de la Florești.</p>
--	--	--	---	---

DOMNIA LUI ALEXANDRU IOAN CUZA (1859-1866)

A pus bazele statului român modern

POLITICA INTERNĂ

1). Domnia constituțională 1859-1864:

a). Prima etapă 1859- până la unirea deplină, decembrie 1861:

- unificarea armatei, a administrației telegrafului, a vămilor, serviciului de poștă, unificarea circulației monetare, se crează primul minister unic, cel de război, se înființează Curtea de Casație și Justiție (măsuri ce consolidează statul român modern).

b). Perioada decembrie 1861- mai 1864:

- din ianuarie 1862: guvern și adunare unică, capitala la București, se adoptă numele de România, se crează Ministerul Afacerilor Străine, se unifică serviciile medicale, se constituie Direcția Generală a Arhivelor Statului, legea secularizării averilor mănăstirești, tricolorul devine steagul național al României, se promulgă Codul Penal. *Apare monstruoasa coalitie.*

2). Domnia autoritară 2 mai 1864-febr. 1866:

- lovitură de stat a fost urmată de o nouă lege electorală și Statutul Dezvoltător al Convenției de la Paris,
- reforma agrară, sistemul unic de măsuri și unități, organizarea armatei, se înființează CEC-ul, legea instrucțiunii publice, Codul Civil, Codul Comercial.

POLITICA EXTERNĂ

O politică externă deosebit de abilă, cu sprijin de la Paris pe plan politic, economic, militar și mai ales pe cel al organizării grabnice a noului stat național și modern. Bune relații cu toate puterile europene, stabilindu-se și începuturile relațiilor cu Statele Unite ale Americii.

- Conferința de la Paris a marilor puteri- martie-septembrie 1859- se recunoaște dubla alegere a lui Alex. Ioan Cuza,
- Se obține recunoașterea pașaportului românesc- 1860,
- Prima agenție diplomatică a Principatelor la Paris- 1860,
- vizitele lui Cuza la Constantinopol 1860 și 1864, fiind primit ca un principe și nu ca un vasal,
- Negocierile de la Constantinopol duc la obținerea în decembrie 1861 a unirii depline, cu un domn, o adunare, un guvern, o capitală, dar numai pe timpul vieții lui Cuza,
- 1862: facilitarea unui transport de arme dinspre Rusia spre Serbia,
- România susține în secret mișcarea de eliberare a sârbilor, polonilor și bulgarilor,
- autocefalia Bisericii Ortodoxe Române nu este recunoscută,
- spre sfârșitul domniei, Cuza pierde susținerea Franței.

Grupa I

Se dau următoarele surse:

Sursa A.

„3. Împroprietărea lăcuiitorilor săteni fără nici o răscumpărare din partea lor,

5. Întemeierea instituțiilor țării pe prințipiile de libertate, egalitate și frățietate, dezvoltate în toată întinderea lor.

6. Unirea Moldovei și a Valahiei într-un singur stat neatârnat, românesc.”

(*Prințipurile noastre pentru reformarea patriei*, 12/24 mai 1848, Brașov)

Sursa B.

„ - Desființarea privilegiilor, egalitate în fața legii, libertatea cuvântului, a întrunirilor, a învățământului.

- desființarea clăcașilor și împroprietărea cu despăgubire.

- Pe lângă toate aceste radicale instituții singurele care ne potu regenera patria, apoi partida națională mai propune una ca cununa tuturor, ca cheia bolții fără care s-ar prăbuși tot edificiul național: acesta este Unirea Moldovei cu țeara Românească”.

(*Dorințele partidei naționale în Moldova*, august 1848, Cernăuți)

Se cere:

- Precizați care a fost contextul adoptării acestor programe,

- Identificați prevederile care fac referire la constituirea statului român modern,

- Ținând cont de geopolitica zonei, precizați de ce revoluționarii moldoveni insistau în programele lor pe unire.

Grupa a II-a

Se dă următoarea sursă:

Sursa A:

„Dorințele Divanurilor ad-hoc nu au fost decât parțial îndeplinite. Turcia, Austria și Anglia erau împotriva constituirii unui stat român: Istanbul și Londra, interesate în păstrarea integrității Imperiului Otoman, îl considerau un pas al moldo-muntenilor spre independență, iar Viena se temea de reacția românilor din Imperiul Austriac. Conferința de la Paris (1858) a hotărât ca Principatele să rămână entități politice separate, avându-și fiecare domnul și adunarea sa, dar să se numească Principatele Unite ale Moldovei și Țării Românești, singurele instituții comune fiind Curtea de Casație și o Comisie Centrală, cu sediul la Focșani, pentru elaborarea legilor de interes comun.

Opoziției marilor puteri europene, românii din Principate i-au răspuns cu un act de mare abilitate politică. Întrucât Convenția de la Paris nu interzicea explicit alegerea aceleiași persoane ca domn în ambele Principate, unioniștii l-au ales pe colonelul Alexandru Ioan Cuza domn al moldovei (5 ianuarie 1859), iar apoi și al Țării Românești (24 ianuarie 1859).

Dubla alegere a lui Cuza a avut o dublă semnificație: mai întâi, ea a fost manifestarea a ceea ce N. Iorga a numit *sistemul faptului împlinit, acest element de originalitate creat de români*; în al doilea rând, ea a pus temeliele statului român modern.”

(F. Constantiniu, *O istorie sinceră a poporului român*)

Se cere:

- Precizați pe baza cărui document internațional au fost convocate Adunările ad-hoc,

- Identificați marile puteri antiunioniste și cauzele acestei atitudini,

- Argumentați, cu un fapt istoric relevant, în ce constă politica faptului împlinit.

Grupa a III-a

Se dă următoarea sursă:

Sursa A:

„Relațiile dintre [Alexandru Ioan] Cuza și Adunarea Legislativă au fost tensionate încă de la începutul noii guvernări naționale. [...] Cuza [...] dorea să aducă schimbări fundamentale în organizarea socială, economică și politică a țării. [...] Totuși prefera să conlucreze cu moderații decât cu radicalii [...]. El nu avea încredere în radicali, din cauza activității lor revoluționare secrete din trecut și a intenției lor declarate de democratizare a sistemului politic, printre altele, prin restrângerea puterii domnitorului. [...] Cuza a fost nemulțumit de propria incapacitate de a face ca programul său să fie acceptat de adunare, în special privind reforma electorală și noua lege agrară.

Evenimentele au atins punctul culminant în 1864. Nemulțumit de tendințele manifestate de grupul parlamentar, Cuza a dizolvat adunarea la 2/14 mai 1864. Pentru a-și consolida poziția, Cuza a promulgat o nouă lege electorală și o nouă constituție (Statut). [...] Statutul reflecta [...] nemulțumirea lui Cuza față de adunările reprezentative, ducând astfel la schimbarea fundamentală a relației dintre ramura executivă și cea legislativă [...]. Noua constituție [...] îi garanta domnitorului puteri cum ar fi dreptul unic de a iniția o lege și dreptul suprem de veto asupra proiectelor de lege adoptate de adunare.”

(M. Bărbulescu, D. Deletant, K. Hitchins, Ș. Papacostea, P. Teodor, *Istoria României*)

Se cere:

- Precizați cu care grupare politică a preferat să conlucreze Cuza,
- Identificați reformele pe care dorea să le realizeze domnitorul,
- Prezentați lovitura de stat din 2 mai 1864 și importanța acesteia în realizarea marilor reforme.

TEST FINAL/EVALUARE:

- Precizați contextul internațional care a făcut posibilă constituirea statului român modern,
- Menționați două proiecte politice din prima jumătate a sec. al XIX-lea și unul din a doua jumătate a aceluiași secol care prin prevederile lor cereau înfiptuirea statul român modern,
- Prezentați două acțiuni interne din a doua jumătate a sec. al XIX-lea prin care s-a constituit statul român modern,
- Argumentați prin două fapte istorice relevante, afirmația conform căreia, Alexandru Ioan Cuza a consolidat și modernizat statul român.